

Hirschfeld Bertalan fog műterme Just Gyula-utca 1. szám alatt van.

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Uj népvándorlás.

Ezt a korszakot méltán lehet nevezni: az új népvándorlás korszakának. Egyes országokon belül, sőt világrészekben át olyan eltolódások történtek a népességben, aminőkre soha eddig nem volt példa. Óriási városok szivták és szivják föl magukba a falvak népét, a szétszórt népesség elszakad az anyaföldtől, folyton összebb húzódik, csoportosul, középpontokba menekül. Országga dagad egy-egy város népesség dolgában. Londonnak annyi lakosa volt száz év előtt, mint ma Budapestnek s ma majdnem annyi van, mint száz év előtt egész Magyarországnak.

A város falja a falu fiait. Néptelenül a szabad mező; zsufolódik, terjeszkedik a város. A nádfedeles kunyhóból bérkaszárnnyába települ át a nép. Budapesten ma hétszerte több ember él, mint amennyi hódító ősmagyart Vámbéry számít és Londonban több az ember, mint a Mátyás korabeli Magyarországon, vagy ugyanezen időben egész Angliában. A város a mágnes, amelynek nem tud ellenállani a mező széthintett vasforgács.

A város vonzóereje: az ipar, az iparadta több munkaalkalom és nagyobb bér. Mennél iparosabb a város, annál nagyobb tömegeket nyel el s mennél több a gyárkérmény, annál népesebb lesz az aljuk s annyival jobban ritkul a nép a templomtorony árnyékában Budapest után New-York a legnagyobb magyar város. A tatárjárás, törökpusztítás együtt fele annyi embert sem kergetett ki ebből az országból, amennyi öt év alatt kiüldöz ma a sors Amerikába. Európa ipartalan keletéről folytonosan hullámlázik a nép az iparosabb nyugat felé s Európa nyugatáról Amerika keleti felére, közepe tájára, ahol összetorlódik a sokféle nyelvű fehér emberek árja, a szembe jövő, sárgák áradatával, keveredik Észak-Amerika déli felének feketéivel és segít kiirtani, beolvasztani a réz-

bőrűek fajtájának maradékát. A föld egyik felén elnéptelenednek az országok. Irországnban pl. szinte alig-alig lakik ember s a másik felén ugyanaz a nép segít pusztaságon egy-két évtized alatt óriási városokat építeni. A kereszties hadjáratok, a török háborúk nem dobtak akkora tömegeket egyik országból a másikba, mint most egy-egy bőrűei kraoh. A földtől elszakított tömegeknek gigászi csapatai mennek benépesíteni más világok sivatagát és hagyják maguk mögött pusztulni a régi világot. Micsoda kavargás, milyen hullámlás folyik most körülöttünk! Micsoda keveredése fajoknak, gondolatoknak! Milyen óriási arányu a nyelvek összeolvadása! Kis fajok olvadnak bele a nagyobbakba, elterjedt nyelvek szivják föl kis nyelvtületek népét. „Nemzetek lesznek“ — kialakul sokféle nép roncsából a jenky fajtája és „nemzetek vesznek“ — néptelenedő kis országok népe tűnik fel, folyik be az ember-oceánba, amelyben egy keverrékké olvad össze a sokféle arcszin, egyenlősödnek a faji jellemvonások, kun menyecskének mandulaszinü fia születik és mulattá világosodik leánya arcán a szerencsen apa fekete bőre. A földtúró magyar, a kínai fehéremümosó, a svéd gyári munkás gondolatai azonosulnak és a japáni munkás, a volt küli sztrájkolni tanul, a felvidéki tót gentleman voltára gögösen tér vissza.

Uj milliöbe: városba, idegen országba kerülnek, új embereket látnak, új gondolkozást tanulnak a rogtól elszakított milliók. A munkaerő óriási piacain a gazdasági erők hatását tanulja meg a maga bőrén az erejét kínálgató proletár s az Isten csapásától való félelem, áldásáért való könyörgés lekerül a napirendjéről annak az embernek, akinek egzisztenciáját üzleti eshetőségek szabályozzák s nem az időjárás. Aki fölött eddig a szolgabíró és a mandarin volt korlátlan ur, az maga lábán álló, magára büszke emberré alakul. Sokat, sokfélét kell

próbálnia, sokfajta munkát tanulnia, nem elég többé a szántás-vevésnek örökölt tudománya s az a kényszerű sokoldalúság is önbizalmat ad, igényeket növel, nagyobb jövedelmekre való folytonos aspirációt táplál.

A munkaerő nagy gyűjtődencéi agyvelőt forradalmasító helyek, egyetemei a modern élet iskolarendszerének. A debreceni civis még csodálkozhatik azon, hogy a panoráma négere is ember és némi méltatlankodással kérdezheti a fekete csodán ámulva: „Hát ha már ember mir nem magyar?“ — Lévén Debrecenben a tót, zsidó és német — tót, zsidó, sváb és nem emberi egyenlőséget megtanulnia szemléleti oktatás útján az amerikai magyarnak?

A néptömegek sohasem látott arányu hullámlásának, a modern népvándorlásnak az egyik legnagyobb foku hatása: átalakítása a legkonzervatívabb néprétegek gondolatvilágának. Akinek táj ez az átalakulás, annak épen úgy kell számolni ezzel a ténynyel, mint nekünk, akik örvendünk neki s az emberiség jövője érdekében valónak látjuk. B. E.

A csongrádi gyilkosság.

Szell László az esküdtzék előtt.

A szegedi esküdtbiróság múlt hó 29-én kezdte meg az anyagyilkossággal vádolt Szell László csongrádi gazdálkodó bűnpörének tárgyalását. A tárgyalást Hevessi József tanácselnök vezette, szavazóbírák voltak Babó Andor és László Adólf dr. A vádat Gergics József kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig Vida Sándor dr. és Szarka Mihály dr. csongrádi ügyvédek látták el.

Az esküdtek kisorsolása után elnök előterjesztette a vádat, mely sze int Szell László gyilkossággal, felesége Kuncsák Franciska és apósa Kuncsák János felbujtással van vádolva. A bűnük az, hogy Szell László 1907. december 13-án előre megfontolt szándékkal, felesége és apósa felbujtására egy balta fokával hátulról orozva úgy ütötte fejbe édesanyját özv. Szell Lászlónét, hogy az néhány perc múlva kiszenvedett. A holttestet éjjel kocsira téve, kivitte a Tisza partjára s ott elásta. A halottat azonban a Tisza árja

Sirolin

*Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4 — korona.

kimosta s 1909. június 5-én az arra legeltető pásztorok megtalálták.

A vádlottaknak az általános kérdésekre történt kihallgatásuk után következett a Széll László részletes kihágatása.

Vallomások.

Elnök: Bünyösnek érzi-e magát abban, hogy édesanyját előre megfontolt szándékkal baltával leütötte?

Vádlott: Abban nem érzem magam bünyösnek, hogy előre megfontolt szándékkal tettem, de abban igen, hogy édesanyjamat baltával leütöttem.

Elnök: Elakarja-e mondani, hogy történt az eset?

Vádlott: Igen.

Elnök: Hát mondja.

Vádlott: Ugy kezdte beszédét: — Nagyszívbeli fájdalommal tettem — és elmondja a már előttünk teljesen ismeretes esetet.

Ezután sorra elmondják a vádlottak vallomásaikat. Széll Lászlóné mondja el a gyilkosság részleteit. Utánna Kuncsák János a felbújtó tesz vallomást, ő azonban mindent tagad. A szembesítés alkalmával Széll László az aposának a szemébe mondja, hogy felbújtotta.

Azután jöttek a tanuvallomások, vagy 30 tanut hallgattak ki többnyire mindannyi terhelően vallottak.

Terhelő vallomások.

Gyánti István községi rendőrbiztos előadja, hogy az elhalt öz. Széll Lászlóné többször járt nála, hogy a fiát és menyét lakoltassa ki a házból, mert azok rosszul bantak vele. Az eltűnés körülményeit Széll László és a nővére jelentette be. Ő nyomozást indított Széll László ellen is, mert gyanusnak tűnt fel az özvegy eltűnése. Széll Lászlót a csendőrök fogták el, de később ő előtte is beismerte tettét.

Szőke Sándor szolgabíró elmondja, hogy névtelen levélben arra figyelmeztették, hogy az özvegy asszonyt Széll László tette el láb alól. Ő akkor a csendőrökkel nyomozást is indított, de eredményre nem jutott. Később, mikor a hullát megtalálták, Széll László beismerte előtte, hogy édes anyja halála előtt már egy évvel elhatározták a feleségével, hogy az öreg asszonyt meggyilkolják. Elmondta azután a gyilkosság történetét is.

Galambosi István tud arról, hogy az öreg asszony és Széll Lászlóék rossz viszonyban éltek. Egy alkalommal Kuncsák János beszélgetés közben azt mondotta neki, hogy ha a veje agyon nem üti az özvegyet, akkor ő fogja agyonütni.

Az áldozat sejtelme.

Punyó Jánosné is mondotta öz. Széll Lászlóné, hogy ha ő elvesz, vagy hirtelen meghal, akkor a fia, vagy a menyé fojtja meg, tehát keressék. Ő mindjárt Lacira gyanakodott, mondotta is neki de az tagadta.

Özv. Détári Ferené tudja, hogy az öreg asszonyt a menyé megverte. Amikor ezt szemére vetette Lacinak, az azt felelte, hogy úgy kell a vén kutyának.

Nagyfal György tudja, hogy az anya és fia rossz viszonyban éltek, sőt egy alkalommal azt mondotta az özvegy, hogy a fia is megverte.

Porubszky József plébános jelen volt a Széll László első kihallgatásánál amikor beismerte a tettét, de tagadta, hogy valaki felbújtotta volna. Később azt mondotta, hogy az apósa biztatta, ijessze meg az anyját. Ugyanakkor figyelmeztette Széll Lászlót, hogy térjen istenhez és mondja meg az igazat. Széll László sirni kezdett és megtörtén vallott.

Kompromittáló levelek.

Elnök ezután felolvasta a Széll László lakásán felyett helyezni jegyzőkönyvet, majd jelezte, hogy az iratok

közt fekszik két levél is, amelyeknek egyikére Kuncsák János kijelenti, hogy azt ő írta, a másikat saját nyilatkozata szerint Széll Lászlóné írta a férjéhez. Mind a két levél a börtönben kelt.

Az ügyész kérte a levelek felolvasását.

Vida Sándor dr. nem ellenzi a levelek felolvasását, előzőleg azonban annak megállapítását kéri, hogy Széll László irt-e levelet a feleségének?

Szarka Mihály dr. ellenzi a felolvasást.

Széll László beismeri, hogy igenis irt egy levelet a feleségéhez.

Kuncsák Franciska előadja, hogy a Széll László levelét megkapta, de azt megsemmisítette. Ebben a levélben arra kérte a férje, hogy nyomják a dolgot az édes apjára.

A bíróság elrendelte a levelek felolvasását.

Egyik levélben Kuncsák Franciska arra kérte a férjét, hogy apját ne rántsák bele a dologba, mert akkor is csak olyan büntetést kapnak. A másikat Kuncsák János írta a feleségének és arra kérte, hogy a bíróság előtt vigyázva valljanak, mert baj lehet.

Következett a kérdések indítványozása.

Kérdések az esküdtekhez.

Gergics kir. ügyész a vádirat értelmében indítványozta, hogy Széll Lászlóra vonatkozólag a gyilkosság büntetnének, feleségére és aposára vonatkozólag pedig a gyilkosság büntetnére való felbújtás kérdését intézzék az esküdtekhez.

Vida Sándor dr., Széll László védője indítványozta, hogy a gyilkosság büntetnének kérdésébe foglalják bele azt is, hogy boldog családi életének feloldása és az ellene megnyilvánult indokolatlan gyűlölet folytán elméje meg volt zavarodva. Amennyiben az esküdtek erre a kérdésre nemmel felelnének, második főkérdésnek indítványozta a szándékos emberölés büntetnének, harmadik kérdésnek pedig az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetnének kérdését.

Szarka Mihály dr., a Kuncsák János és Széll Lászlóné védője utóbbira vonatkozólag indítványozta a bűnsegédi és bűnpártolási kérdések feltételét is, előbbire vonatkozólag azonban megnyugodott az ügyész kérdésében.

Három napi izgalmas tárgyalás után f. hó 1-én este fél tíz órakor ítéletre került a sor Széll László és társai bűnygyében. A tárgyalás anyaga elég sok gondolkodásra adott okot az esküdteknek és elég sok aggodalomra okot a vádlottaknak. Széll László nagyon közel állott az akasztófahez s csak az esküdtek elnéző ítélezése folytán kerülte el a bitot. Az esküdtek lelkiismeretük szerint ítéleztek s nincsen joga senkinek, hogy számon kérje tőlünk verdiktjük indító okait. Az izgalom véget ért, a vádlottak megkapták büntetésüket, a közvélemény pedig napirendre tér az anyagyilkosság fölött. Az egész ügyből nem maradt más, mint egy öregasszony korhadó keresztje a csongrádi temetőben és három bünyös ember, mardosó lelkiismerettel a fegyház rideg celláiban.

Semmiségi panaszok.

A tárgyalást délelőtt fél tizkor nyitotta meg Hevessi Kálmán tárgyalási elnök. Jelentette, hogy a törvényszék megszövegezte az esküdtekhez intézendő kérdéseket. A kérdéseket a jegyző felolvasta. A kérdések felolvasása után Szarka Mihály dr. védő kérte a megszövegezett kérdéseknek másolatban való kiadását, hogy azt alaposan fontolóra véve, esetleges módosító indítványát előterjeszthesse.

Vida Sándor dr. védő csatlakozott

a Szarka Mihály dr. előterjesztéséhez.

Az elnök jelezte, hogy miután a védők által javaslatba hozott kérdések feltételek, a kérdéseknek másolatban való kiadása nem szükséges, hanem átolvasás és tanulmányozás végett rendelkezésre bocsátja az egy példányban összeállított kérdéseket. Mig az áttanulmányozás tart, addig az ülést felfüggeszti.

A védők hozzájárultak az elnök intézkedéseéhez.

Negyedőrai megfontolás után Szarka Mihály dr. a kérdések egynémelyikének módosítását indítványozta és a törvényszék egyik kérdése miatt semmiségi panaszt jelentett be.

Vida Sándor dr. szintén módosító indítványt terjesztett elő.

A vádbeszéd.

Gergics Károly kir. ügyész tartalmas beszédben mutatott rá arra, hogy az esküdtszék felállítására óta a védekezésnek egy sajtáságos módozata kapott lábra. A legtöbb gyilkos felvonultat számtalan tanut annak igazolására, hogy a meggyilkolt olyan természetű volt, aki nemcsak várhatta, hanem megérdemelte, azt hogy legyilkolják. Mindezek csak hangulatkezelések, amelyeknek nem szabad felülni, a jelen esetben annál kevésbé, mert a vádlott nemcsak legyilkolta édes anyját, hanem még emléket is igyekszik meggyalázni. Neki, mint kir. ügyésznek, kötelessége az anya mocsoktalan emléket megvédeni az elvetemült anyagyilkos fiával szemben.

Ezután a bevezetés után rátért a bűny részletes megvilágítására. Ismertette a család yagyonai viszonyait, majd a viszálykodás okát, az anya és fia közötti rossz viszonyt, miként bírta rá feleségének és aposának biztatása a gyilkosságra, miként hajtotta végre a rémes anyagyilkosságot. Mi volt az oka annak, hogy felesége és apósa felbújtották és mi lehetett volna az ok, hogy a gyilkosság be ne következék. Bizonyította a tanuk vallomásaival, hogy úgy a feleség, mint az apos részes volt a felbújtásban. Lélektani alapon fejtegette a házastársak közötti viszonyt, amely nemcsak gyengítette a Széll László ellentálló képességet, hanem elősegítette a bűny elkövetését.

A kir. ügyész beszéde teljes egy óra hosszáig tartott, amely idő alatt Széll László többször hangos zokogásban tört ki. Beszéde végén rámutatott az ügyész arra a fontos feladatra, amely verdiktjük meghozatalánál kell, hogy vezesse az esküdteket. Az igazságszolgáltatás fontossága és az igazság érdekében kérte az esküdteket, hogy ne engedjék megtévesztetni magukat az anyagyilkos hazug könnyeitől, hanem mondják ki Széll Lászlót gyilkosságban, Szél Lászlónét és Kuncsák Jánost pedig gyilkosságban való felbújtásban bünyösnek.

A védők.

Vida Sándor dr., Széll László védője azzal kezdte beszédét, hogy nem tudja, vajjon képes lesz-e szavával meggyőzni az esküdteket arról, hogy mennyivel szebb egy életet megmenteni, mint valakinek sirt ásni. Az ügyész olyan vádat emelt Szél László ellen, amelyet törvény szerint halállal kellene büntetni. Vizsgálják meg lelkiismeretüket s azután ítéljenek az előttük zokogó vádlott felett. Tekintsék az emberi gyarlóságot, amely nemcsak alkotni, hanem rombolni is képes.

Beszéde további folyamán gyönyörűen ecsetelte az emberi lélek ingadozását, gyengeségét és sok esetben tehetetlenségét. Kérte az esküdteket, hogy ne a gyilkosságban, hanem az emberölésben mondják ki bünyösnek, továbbá, hogy tekintsék a vádlott feldult lelkiállapotát, végül töredelmes beismerését. Hosszabb beszédében bizonyította ezután, hogy a vádlott tettét nem előre megfontolt szán-

beteg
jelzéssel
sört
ismét el-
drusitokat
keres.

Közkivánatra,

Ausländer Jenő sörfőraktára.

Házi fogyasztásra **szoptató anyák** és lábadozó táplálására raktáron tart. — Kis üvegekben töltött dugaszolt (Pasztőrízalt, savanya mentes) **Maláta táp-** is jutanyos áron árusítja

dékkal, hanem erős felindulásban követte el, továbbá, hogy nem vagyoni érdekből. Beszede végén kérte az esküdteket, hogy védencét erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondják ki bűnösnek.

Szarka Mihály dr. azzal kezdte beszédét, hogy az ügyészek akkor vélik magukat hivatalos állásuk magaslatán, ha a vádlottakat elítélik. Pedig ez nem helyes. A kir. ügyész ur most egyenesen a bosszualló igazságszolgáltatást akarja provokálni s azokat a ténybeli adatokat, melyek a bűnpör folyamán nem merültek fel, a szó hatalmával próbálja helyettesíteni.

Az elnök itt kérte a védőt, hogy beszéde folyamán ne sértse az ügyészt.

Szarka Mihály dr. kijelentette, hogy sérteni nem akart, de általánosságban tett kijelentését tovább is fenntartja.

Gergics Károly kir. ügyész néhány szóval kérte meg az esküdteket, hogy tartsák szem előtt kötelességüket s a védők megindító szavai által ne tévesztessék meg magukat, hanem arra a bűnre, amit a törvény gyilkosságnak minősít, mondják ki a gyilkosság büntetettét.

A verdikt.

A védőbeszédnek háromnegyed hélig tartottak, amikor rövid szünetet adott az elnök. Szünet után az esküdtek kioktatása következett, mely után az esküdtek verdikthozatalra vonultak vissza.

Az esküdtek tanácskozása teljes másfél órát vett igénybe. Egynegyed kilenckor tértek vissza a terembe. Az esküdtszéki termet zsufolásig megtöltő közönség moraja eltűnt s Jenei Mihály mérnök, az esküdtek főnöke, feszült érdeklődéstől kísérvé, siri csendben olvasta fel az esküdtek határozatát.

— Becsületemre és lelkiismeretemre, Isten és emberek előtt bizonyítom, hogy az esküdtek határozata a következő: — és olvasta egymásután a kérdéseket, majd az azokra leadott határozatot.

Az esküdtek Széll Lászlót szándékos emberölés büntetettében, Szélnét bűnsegedségben és Kuncsák Jánost fölbujtásban találták bűnösnek.

Az ítélet.

A bróság este 9 órakor vonult vissza ítélethozatalra s az ítélet fél tízkor hirdette ki az elnök.

Eszterint Széll Lászlót szándékos emberölés büntette miatt tizenöt évi fegyházra, Széll Lászlónét bűnsegedség miatt öt évi, Kuncsák Jánost pedig fölbujtásért hat évi fegyházra ítélték.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védők azonban semmisségi panaszt jelentettek be.

Az elítéltek nyugodtan fogadták az ítéletet, csak Széll Lászlóné kezdett zokogni. De sokkal jobban zokogott a halgatóság padsorában egy összetöpreődött asszonyka, a Kuncsák János felesége és a Széll Lászlóné édes anyja, aki nagyszámu családjával minden támasz nélkül maradt.

UJDONSÁGOK.

— **D. M. K. E.** Az elmúlt vasárnap délután nyílt meg a vasárnap délutáni kéthetenkénti kulturstélyek sorozata. Dr. Konc Mihály elnöki megnyitó beszéde után, amelyben hazafias közművelődésre buzdított egy megkapó szép költeménnyel lepte meg Kiss Jenő a közönséget, melynek elhangzása után az est fénypontja, Porubszky József pápai kamarás, apátplebános ünnepi felolvasása következett az anyai szeretetről. A poétikus magasac

szárnyaló értekezés mélyen belemarkolt a szívekbe. A lelkes főpap meleg hangja áhítatot és tüzet varázsolt az arcokra, úgy hogy mikor a feszült figyelemmel végig élvezett himnikus felolvasás véget ért, hálás éljenzés és tomboló taps tört ki. S olyan szép hangulat közepett varázsolt elő Dr. Sörös Miklósné mesteri játékot Reinhold: Impromptu-jével s kísértő mély érzéssel Kalmár Illés lelket gyönyörkötető bariton énekét. A felolvasó ülés utolsó tárgyát képező humoros felolvasás azonban — úgy halljuk — a nagyközönség körében indignációt és visszatetszést keltett, — amiért szemrehányás a vezetőséget annál kevésbé érheti, mert sem a programot összeállító titkár, sem a vezetőség egyik tagja sem volt a cikk tartalmáról előzetesen tájékozva, s azt felül nem bírálta, sőt az előleges felülbírást a felolvasóra való tekintettel sem eszközölte. Jövőben gondoskodni fog a vezetőség, — s a felolvasó is igéri — hogy szebb, élvezetesebb felolvasással fog a nagyközönségnek szolgálni. — A következő ülés f. hó 12-én 4 órakor lesz, melynek programja a jövő számunkban közöltetik.

— **Községi közgyűlés.** Folyó hó 6-án (holnap) tartja a községi képviselő testület rendes havi ülését. Mint értesülünk ez alkalommal tárgyalják Horváth Mátyásnak a végkielégítési ügyét. Nagyon helyes volna, ha a képviselő testület jogos kérését egyhangu határozattal teljesítené.

— **Egy napi sötétség.** A f. hó 3-án este valami zavar keletkezett a villam vezetéknel, minek következtében egy éjjel sötétségben voltunk. Azonban szerencse csak egy éjjel tartott.

— **Egyesületi élet.** A „Csongrádi Önkéntes Tűzoltóegylet” ma d. e. 10 órakor a község háza főjegyzői hivatalában a „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” hétfőn este 7 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart, melyre a tagok ezton is meghívotnak.

— **Nem építik a polg. fiúiskolát.** Tudva lévén tény, hogy a helybeli állami polgári fiúiskola már annyira túl van zsufolva tanulókkal, hogy az előadó tanárok alig képesek előadásukat megtartani. Hiszen már Dr. Boér Antal járási érdemes főorvosunk is jelentette, hogy a tulsufoltság miatt egészségügyi szempontból sem áthatja meg a helyét. Most az állam hajlandó lenne egy új, modern és díszes polg. iskolát építeni, ha a község átengedné erre a célra a Szivák-tér egy részét. Mint halljuk, többen vannak a községi közgyűlésben oly községi képviselők, akik a teret átengedni nem akarják. Ennek azután az lesz a vége, hogy az állam nem épít; mert hiszen nem ment el a sütni valója, hogy egy díszes épületet eldugjon. A községi közgyűlési tagok ilyen állásfoglalása már csak azért is sajnós, mert — mint hallottuk — magán érdek játszik közbe. No de így szokott ez nálunk menni; minden a közérdek rovására történik különösen azóta, mióta a koalíció uralja a közgyűlést.

— **Fogorvos a városban.** Az elmúlt héten Hirschfeld Bertalan póstyéni fogorvos nálunk telepedett meg, aki ezen a téren első rendű szakember. Ajáljuk a t. közönség figyelmébe.

— **Fillérestélyek.** A Cs. Ip. K. E. választmányja az ifjuság nemes szórakoztatására a hosszú téli hónapok alatt szavaltokkal, táncsal tombolával, társasjátékokkal egybekötött 6 fillérestélyt készült rendezni. Ezen fillérestélyeket az egyesü-

let minden második vasárnap este 8 órától éjfélt utáni 1-ig saját helyiségében fogja megtartani. Beléptidj csupan 50 fillér lesz. A fillérestélyeken részt vehetnek az egyesületi tagok és azok, kik e tagok által meghívásban részesülnek. Külön meghívók nem lesznek kibocsátva. Bővebbet lapunk jövő száma fog közölni.

— **Egy fővárosi cég jubileuma.** Kertész Pál férfi és női divatárú-üzlete Budapest, Rákóczi ut. 40. sz. alatt, mely egyik látványossága a fővárosnak, most jubilál; amennyiben 15. esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalomból pazar kialitású katalógust adott ki melyet mindenkinek ingyen küld. ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

— **Népszerű felolvasások.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” f. évi december hó 12-én d. u. 5 órakor Szentesi-körut 11. sz. a. saját helyiségében tartja első felolvasó estét. Mint értesülünk ezen felolvasások vasárnaponként fognak tartatni, s egyelőre 21 ilyen estét tervez a Cs. Ip. K. E. melyek teljesen ingyenesek lesznek és kizárólag felnőttek hallgathatják. Az egyes előadások tárgyát és anyagát esetről esetre lapunk hasábjain közöljük.

— **Védekezés a gümőkór ellen.** Ujabb intézkedést tett Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a tej uton történő gümőkóros fertőzés megakadályozására. Elrendelte ugyanis, hogy a tej centrifugálása után vizsamaradt centrifugál iszapot, mely leginkább magába veszi a gümőkór baktériumát, meg kell semmisíteni, hogy a lefőlözött, sovány tejet és savát csakis forralás után használják emberi élelemre vagy állatok takarmányozására, mert csak így vehetik elejét a gümőkóros tej után való fertőzésnek.

— **Mi a legszebb karácsonyi ajándék.** E kérdésen sokan török fejüket a karácsonyi ünnepek előtt. Kétségtelen, hogy egy karácsonyi ajándék csak akkor felel meg rendeltetésének, ha szépsége mellett egyuttal praktikus is. Ma már alig van lakás, ahol képek ne díszítsék a falakat. Százszorta fokozódik azonban a hatás, ha lakásunkat valamely kedves hozzá tartozóink művészi olajfestményű, vagy kréta rajzunk arcképe díszíti. Egy ilyen arckép egyuttal a legszebb, a lekedvesebb, és legmarandóbb karácsonyi ajándék. A „Rafael”, fényképeszeti és festészeti műintézet, Budapest VII. Rotenbiller utca 46. amellet, hogy a főváros legelső ilyen műintézetét, még egyuttal feltűnően olcsó áraival is az egész országban nagy népszerűséget és kedveltséget szerzett magának. Rendelésénél elegendő egy fénykép beküldése. Kréta rajzok már 6 koronától olaj festmények 10 koronától rendelhetők díszes paszpaturával. E hirnev műintézet lapunk olvasóinak készséggel szolgál előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel. Megbízható ügynökök mindenütt feivétetnek.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele,

mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ára majolika szelencében 1 kor., melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb kapható 1 kor.-ért 3 drb 3 kor.-ért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható: **Barna Henrik gyógyszerész**

Kitűnő arczsépitő szer! Teljesen ártalmatlan a Wiesner-féle „Erika Crème” mely pár napi használat után elűntet szeplőt, sömört, pattanást és mindennemű bőrhíbat. 1 tégly 1 kor. „Erika szappan” darabja 50 fillér. — Kapható egyedül a készítőné **Wiesner Lajos** „Szent Rókus” gyógyszer-tárában Csongrád, Kossuth-tér.

Szőlő- oltványokat

szállít amerikai sima és gyökere vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldi első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: **Gaspari Frigyes**,
Medgyes, 68. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

TÖRLEY PEZSGŐ.

Ön szép lesz,

ha „KAMILLA“ krémet használ!
Szeplő, májfolt, pattanások
stb. ellen a leghatásosabb a
Kamilla kréme.

Egy tégely ára 1 korona.
Kapható Csongrádon egyedüli készítőnél

LÖW ADOLF (Balkanyi L. utoda) „MEGFALTO“
gyógyszertárban. (Szivák-tér.)

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Karácsonyi és újévi ajándékokat aki jól és olcsón akar vásárolni az beszerezheti: **WEISZ MÁRK** könyv- és papirkereskedésében, hol diszlevélpapírokat, ima- és emlékkönyveket, képeslap- és fényképalbumokat, festőkészleteket, diszműtárgyakat, képes- és mesekönyveket, diszműveket **óriási választékban talál.**

A zongoravásárló közönség figyelmébe!

Azoknak, akik zongorát, vagy pianót vásárolnak, fontos érdekük ez, hogy minden tekintetben megnyugtató garanciát

kapjanak a zongora, vagy pianó tartósságára és kitűnő minőségére nézve. Mint ilyen elsőrendű cég legjobban ajánlható

KERESZTÉLY zongoraterme Budapest,

Váci-körut 21., (Iparudvar) ahol saját gyártmányain kívül a világ összes gyártmányai a legideálisabb kiszolgálás mellett szerezhető be. Kevésbé használt zongorák 500 koronától kezdve szintén kaphatók. Felvilágosítással készséggel szolgál a cég, árjegyzék ingyen és bérmentve lesz megküldve.

A legalkalmasabb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék.

CSERÉPKÁLYHA GYÁR

Kiskunfélegyházán.

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy Kiskunfélegyházán Izsák-utca 4. sz. alatt első rendű munkásokkal egy teljesen modern

kályha gyárat

rendeztem b. Készítek minden nagyságu és köbtartalmu cserépkályhákat és takarékos tüzhelyeket a legkitűnőbb anyagból, amelyért 3 teljes évi jótállást vállalok. Készítek továbbá tereket és majlikát és épületekre szobrászati munkákat.

A kályhákat a rendelő nálam megtekintheti.

Régi cserépkályhák átalakítását is felelősség mellett elvállalom és azok jóságáért felelősséget vállalok.

A mintákat itt Csongrádon is megtekintheti ENGEL MIHÁLY félegyházi uti írszerüzletében.

Teljes tiszt. Spitzer Miksa kályha gyáros Kiskunfélegyházán.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy Csongrádon, a főtéren, a Tekulics-féle házban (régii posta épület)

úri-, női- és gyermek-ruha raktárt

nyitottam.

Ajánlom dus választásban raktáron tartott szöveteimből mérték után készült úri és női ruháimat.

Az úri hölgyek becses figyelmét bátor vagyok felhívni arra, hogy a fővárosban nyári divat tanfolyamon részt vettem az őszi és téli idénynek megfelelő legújabb divatot elsajátítottam. Elegáns kosztümök készítésében szakszerű gyakorlattal rendelkezem.

A t. közönséget előzékenységemről óhajtom meggyőzni, midőn ama ígéretet teszem, hogy nálam minden rendelő, illetve bevásárló életnagyságu fényképre szelvényt kap, amellyel 4 kor. ellenében a fényképet a budapesti első fényképnagyító és festészeti műintézetétől kiválthatja.

A t. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlom magam tisztelettel

Lekrinszki Rókus

férfi és női szabó